

ସୁଗନ୍ଧି ଚାଲେର ଉତ୍ପାଦନ ଓ ଚାହିଦା ବାଡ଼ିଛେ, ଦାମ ଓ ଚଢା

ଦିନାଜପୁର

ସୁଗନ୍ଧି ଧାନ ଶ୍ରକାନୋର ଝାମେଳା କମ । ଆବାର ଦୀର୍ଘ ସମୟ ସଂରକ୍ଷଣ ଓ କରା ଯାଏ । କୃଷକେରା ନିଜେରାଇ ଏସବ ଧାନ ସଂରକ୍ଷଣ କରେନ, ବାଜାର ବାଡ଼ିତି ହଲେ ଛେଡେ ଦେନ ।

ରାଜିଉଲ ଇସଲାମ, ଦିନାଜପୁର

ବିତ୍ତବାନ କିଂବା ମଧ୍ୟବିତ୍ତଦେର ବିଭିନ୍ନ ଉତ୍ସବ-ଅନୁଷ୍ଠାନେ ପୋଲାଓ, ବିରିଯାନି, ଫିରନି, ପାୟେସ ଥାକେଇ, ଆର ସେଇ ଆୟୋଜନେର ମୂଳ ଉପକରଣ ସୁଗନ୍ଧି ଚାଲ । ଶୁଦ୍ଧ ମଧ୍ୟବିତ୍ତ ନୟ, ନିମ୍ନବିତ୍ତ ମାନୁଶ୍ରୋତ୍ବ ଅତିଥି ଆପ୍ୟାଯନେ ସୁଗନ୍ଧି ଚାଲ ବ୍ୟବହାର କରେନ । ହୋଟେଲ-ରେଣ୍ଟୋର୍ମାତେ ଓ ସୁଗନ୍ଧି ଚାଲେର ବ୍ୟବହାର ବେଢେଛେ । ସବ ମିଲିଯେ ସୁଗନ୍ଧି ଚାଲେର ଚାହିଦା ଉର୍ଧ୍ଵମୁଖୀ । ତବେ ଚାହିଦାର ସଙ୍ଗେ ପାଞ୍ଚ ଦିନେ ଦାମ ଓ ବାଡ଼ିଛେ । ବ୍ୟବସାୟୀରା ବଲଛେ, ମୋଟା-ଚିକନ ସବ ଧରନେର ଚାଲେର ଦାମ ଓ ଠାନାମା କରଲେ ଓ ସୁଗନ୍ଧି ଚାଲେର ଦାମ ସବ ସମୟ ଉର୍ଧ୍ଵମୁଖୀ ।

ଧାନେର ଜେଳା ହିସେବେ ଖ୍ୟାତି ଆହେ ଦିନାଜପୁରେ । ବୋରୋ କିଂବା ଆମନ, ପ୍ରତି ମୌସୁମେ ଇହ ଧାନ ଉତ୍ପାଦନେ ଦିନାଜପୁର ଶୀର୍ଷ ଜେଳାଗୁଲୋର ଏକଟି । ପ୍ରାକ୍ତିକ କାରଣେ ଏଥାନେ କାଟାରିଭୋଗ ଧାନେର ଫଳନ ବୈଶି ହୁଏ । ଚାହିଦା ବେଢେ ଯାଓୟା ଓ ଲାଭ ବୈଶି ହେଉଥାଏ କୃଷକେରାଓ ସୁଗନ୍ଧି ଧାନ ଚାଷେ ଝୁକୁଛେନ । ଏଥାନକାର ଉତ୍ପାଦିତ ବାଦଶାଭୋଗ, କାଲିଜିରା, ଚିନିଗୁଡ଼ା (ବି-୩୪), କାଟାରିଭୋଗ, ଜିରା ନାଜିର, ପାଇଜାମ ଓ ବାଂଲାମାତି ଚାଲେର କଦର ଏଥିନ ବିଶ୍ଵଜୋଡ଼ । ଇତିମଧ୍ୟେ ଦିନାଜପୁରେ କାଟାରିଭୋଗ ଓ କାଲିଜିରା ଚାଲ ଜିଓଫାରିକାଳ ଆଇନେନ୍ଟିଫିକେଶନ (ଜିଆଇ) ପେଯେ ବିଶେ ବାଂଲାଦେଶର ପ୍ରକୃତି, ସଂସ୍କୃତି ଓ ଐତିହ୍ୟର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିଛେ ।

ଦିନାଜପୁର କୃଷି ସମ୍ପର୍କରଣ ଅଧିଦଶ୍ତରେ ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ, ଏକ ସମୟ କୃଷକେରା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଧାନେର ପାଶାପାଶ ସ୍ଵଲ୍ପ ପରିମାଣ ଜମିତେ ବିଧାନ-୩୪, ଜିରା କାଟାରି, ଚଲିଶ୍ୟାଜିରା, ବାଦଶାଭୋଗ, କାଲିଜିରା, ଜଟା କାଟାରି ଓ କାଟାରିଭୋଗ ଧାନେର ଆବାଦ କରିବାକୁ । ୨୦୧୨-୧୩ ଅର୍ଥବର୍ଷର ଥେବେ ବାଡ଼ିତେ ଥାକେ ସୁଗନ୍ଧି ଧାନେର ଆବାଦ । ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍ପାଦିତ ହୁଏ ଧାନ ହାଜାର ୧୯୪୮ ମେଟ୍ରିକ ଟନ ସୁଗନ୍ଧି ଚାଲ । ଏରପର ଧାରାବାହିକତାବେ ସୁଗନ୍ଧି ଧାନେର ଆବାଦ ଓ ଉତ୍ପାଦନ ବେଢେଛେ । ସର୍ବସେଷ ୨୦୨୦-୨୧ ଅର୍ଥବର୍ଷର ଉତ୍ପାଦିତ ହୁଏ ହେବେ ୨ ଲାଖ ୩୫ ହାଜାର ମେଟ୍ରିକ ଟନ ଚାଲ ।

ଦିନାଜପୁର ଶହରେ ବଡ଼ବନ୍ଦର ଏଲାକାଯ ତିନ ପୁରୁଷ ଧରେ ଚାଲେର ବ୍ୟବସା କରିଛେ ଏ କେ ଦାସ ଟ୍ରେଡର୍ସେର ସ୍ଵତାଧିକାରୀ ଅସୀମ କୁମାର ଦାସ । ତିନି ଜାନାନ, ଏଥାନେ ହାସକିଂ ମିଲେ ସନାତନ ପ୍ରକର୍ଷଯାଇ ଶୁଦ୍ଧ ସୁଗନ୍ଧି ଚାଲ ଉତ୍ପାଦନ କରେନ ତିନି । ସମ୍ପ୍ରତି ଖୁଚରା ବିକ୍ରିର ପାଶାପାଶ ଅନଳାଇନେଓ ଚାଲ ବିକ୍ରି କରିଛେ ତିନି । ପ୍ରତିଦିନ ଗଢ଼େ ୩୦ ମରେଣେ ବୈଶି ଚାଲ ବିକ୍ରି

ହୁଏ ତାର । ଦୋକାନେ ବୋଲାନୋ ମୂଲ୍ୟ ତାଲିକା ଅନୁଯାୟୀ ଖୁଚରା ପ୍ରତି କେଜି ବାଦଶାଭୋଗ ଚାଲ ବିକ୍ରି ହେବେ ୧୨୦, କାଲିଜିରା ୧୧୦, ଚିନିଗୁଡ଼ା ୧୦୦, କାଟାରିଭୋଗ ୧୦୦, ସିନ୍ଧ କାଟାରି ୯୫, ସିନ୍ଧ ଜିରା ନାଜିର ୭୨, ସିନ୍ଧ ପାଇଜାମ ୬୮, ସିନ୍ଧ ବାଂଲାମାତି ୭୨ ଟାକା ଦରେ । ଟଟେର ବସ୍ତାର ୧ ଥେବେ ୫୦ କେଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଲ ପ୍ରାକ୍ତିକଟାତ କରେ ବିକ୍ରି କରିଛେ ତିନି ।

ଅସୀମ କୁମାର ଆରା ବଲେନ, ଶୌଖିନ ମାନୁଷେର ଖାବାର ଏହି ସୁଗନ୍ଧି ଚାଲ । ମାସ ଦୂରେ ଆଗେ ଏସବ ଚାଲ କେଜିତେ ୫-୧୦ ଟାକା କମେ ବିକ୍ରି ହେବେ । ବର୍ତ୍ତରଥାନେକ ଆଗେ ସୁଗନ୍ଧି ଚାଲ ବିକ୍ରି ହତୋ ପ୍ରତି କେଜି ୮୦ ଥେବେ ୮୫ ଟାକାଯା । ଅବଶ୍ୟ କରୋନାକାଲେ ବିଭିନ୍ନ ଅନୁଷ୍ଠାନ କମ ଥାକାଯ ବିକ୍ରି କମ ଛିଲ । ଗୁଦାମେ ଚାଲ ପଡ଼େ ଛିଲ ଅନେକ ମିଲ ମାଲିକେର । ମୂଲ୍ୟବ୍ୟକ୍ତିର କାରଣ ହିସେବେ ତିନି ବଲେନ, ଧାନ ପାଓଯା ଯାଏ ନା । ତବେ ଏସବ ଧାନ ଶ୍ରକାନୋର ଝାମେଳା କମ । ଆବାର ଦୀର୍ଘସମୟ ସଂରକ୍ଷଣ ଓ କରା ଯାଏ । ଫଳେ ଅଧିକ ଲାଭେର ଆଶାଯ କୃଷକେରା ନିଜେରାଇ ଏସବ ଧାନ ସଂରକ୍ଷଣ କରେନ, ବାଜାର ବାଡ଼ିତି ହଲେ ଛେଡେ ଦେନ ।

ଅସୀମ କୁମାରର ଦୋକାନ ଥେବେ କାଟାରିଭୋଗ ଚାଲ କେନେନ ଢାକା ଥେବେ ଆସା ଆଲଭୀ ଆନ୍ତର (୩୮) । ବ୍ୟାଂକେ ଚାକରି କରେନ ତିନି । ଦିନାଜପୁରର ବେଡ଼ାତେ ଏସେହେନ । ଏଥାନକାର କାଟାରିଭୋଗ ଚାଲେର ଖ୍ୟାତିର କଥା ଶୁଣେଛେ ସହକରୀଦେର କାହେ । ଜାନାନ, ଫେବାର ପଥେ ଦିନାଜପୁର ଥେବେ ମାୟେର ଜନ୍ୟ ଉପହାର ହିସେବେ କାଟାରିଭୋଗ ଚାଲ ନିଯେ ଯାଚେନ ତିନି ।

ଦୁର ଉପଜେଲାର ଫାସିଲାଡ଼ାଙ୍ଗ ଏଲାକାର କୃଷି ରାଯହାନ ଆଲୀ (୪୫) ଗତ ଆମନ ମୌସୁମେ ଆଟ ବିଘା ଜମିତେ ଜିରା ନାଜିର ଓ ଚିନିଗୁଡ଼ା ଚାଲେର ଆବାଦ କରେନ । ରାଯହାନ ଜାନାନ, ପ୍ରତି ବିଘା ଜମିତେ ଧାନ କାଟା ଓ ମାଡ଼ାଇ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାର ଖରଚ ହେବେ ୧୯ ହାଜାର ଟାକା । ଧାନ ପେଯେଛେ ୧୬ ମଗ । ପ୍ରତି ମଗ ଧାନ ବିକ୍ରି କରେଛେ ୧ ହାଜାର ୭୦୦ ଟାକାଯା । ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ, ତାର ଲାଭ ହେବେ ୮ ହାଜାର ୨୦୦ ଟାକା । ରାଯହାନ ବଲେନ, ବର୍ତ୍ତମାନେ ସେଇ ଧାନେର ବାଜାର ଚଲଛେ ୨ ହାଜାର ୨୦୦ ଟାକା ମଗ । କିଛୁ ଦିନ ପରେଇ ଏହି ଧାନ ପ୍ରତି ମଗ ଆଡ଼ାଇ ହାଜାର ଟାକାଯା ବିକ୍ରି ହବେ ।

କିନ୍ତୁ କିଭାବେ ଏ ଜେଳାର କାଟାରିଭୋଗ ଚାଲେର ଉତ୍ସବ ଶୁରୁ ହେବିଲୁ, ତା ଜାନା ଯାଏ ନା । ତବେ ଏହି ଚାଲ ଘିରେ ସ୍ଥାନୀୟଭାବେ ପ୍ରଚଲିତ ଆହେ ନାନା ଲୋକକଥା । ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଜନ ବଲେନ, ଏହି ଧାନେର ଚାଲ ଦିଯେଇ ଦେବତାକେ ପ୍ରସାଦ ବା ଭୋଗ ଦେୟାର ରୀତି ଆହେ ବଲେଇ ଏର ନାମ ହେବେ କାଟାରିଭୋଗ । ଦିନାଜପୁରେ ରାଜା ପ୍ରାଣନାଥ ମୋଗଲ ସମ୍ରାଟ ଆଓରଙ୍ଗଜେବେର ଦରବାରେ ଯାଓଯାର ସମୟ ବିଭିନ୍ନ ଉପଟୋକନେର ପାଶାପାଶ କାଟାରିଭୋଗ ଚାଲ ସଙ୍ଗେ ନିଯେଛିଲେ । ଚାଲ ପେଯେ ସମ୍ରାଟ ଖୁଶି ହେଯ ପ୍ରାଣନାଥକେ ରାଜା ଉପାଧି ଦେନ । ସେଇ ଥେବେ ଏଥାନେ ଏ ଜେଳାର ମାନୁଷ ଆୟୀର୍ବଦ୍ଧଜନକେ ଖୁଶି କରତେ ଉପଟୋକନ ହିସେବେ ପାଠାଇ କାଟାରିଭୋଗ ଚାଲ ।

ସଂଖ୍ୟାତ୍ମକ ବାଜାର ବଲେନ, ଏହି ଚାଲ ଏଥିନ ବିଦେଶେ ରଣ୍ଜନ ହେବେ ।